

การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย

คณะผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธิ์
นางจุฬามาส ศรีจำนงค์
ว่าที่ร้อยตรี สิริศักดิ์ อัจฉวิชัย

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
(องค์การมหาชน)
2 มิถุนายน 2552

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐาน การศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และจัดทำร่าง การวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างและความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งทั้งสาม

2 ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานการศึกษา เพื่อร่วมพิจารณาร่างการวิเคราะห์ เปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ คือ นักวิชาการด้านการศึกษาที่มีความ เชี่ยวชาญในงานมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย จำนวน 2 คน

3 ประมวลสาระที่ได้จากข้อ 2 สรุปตามตามประเด็นเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างและความเชื่อมโยง

ผลการวิจัย

ความเหมือน ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. มีอุดมการณ์ที่เหมือนกัน คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน จัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมให้สังคมทุกภาค ส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาเยาวชน คนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนา ความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ สร้างรากฐานเพื่อการพัฒนาประเทศ

2. มีหลักการที่เหมือนกัน คือ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จัดการศึกษาเพื่อความ เป็นไทย ความเสมอภาคในการที่ ได้รับการศึกษา การมีส่วนร่วมระหว่าง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

3. มีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมาตรฐานการศึกษาชาติ กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ไว้ 18 มาตรฐาน และ 84 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม

และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4. มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับคนไทย หรือผู้เรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ถึงมาตรฐานที่ 8 และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

5. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 9 ถึงมาตรฐานที่ 10 และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 11 ถึงมาตรฐานที่ 16 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การผ่านช่วงชั้น และการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

6. มีการกำหนดมาตรฐาน แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิธีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง โดยมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดไว้ในมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ / สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิธีการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ในมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 17 ถึงมาตรฐานที่ 18 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแหล่งการเรียนรู้ไว้ในเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

7. มาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นข้อกำหนด

เกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง นอกจากนี้ มาตรฐานยังนำมาใช้เป็นแนวทางให้กับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้การสนับสนุน ส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาสูงขึ้น ตามความคาดหวังของชุมชน

8. มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนรับทราบกระบวนการจัดการศึกษา เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็เป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจน สำหรับผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ถ้าไม่มีมาตรฐานการศึกษา สาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญที่แท้จริงของการจัดการศึกษาอยู่ที่ใด คุณภาพคนที่ชาติต้องการเป็นอย่างไร การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องไปในทิศทางใด คุณภาพการจัดการเรียนการสอนแต่ละแห่งมีจุดเด่น จุดควรพัฒนาในเรื่องใดบ้าง มาตรฐานการศึกษาจะทำให้ประชาชนเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

9. เป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนสอนและการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด เพราะทั้งมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่างก็มีกรอบและแนวทางให้สถานศึกษา และครูรู้ว่าคุณภาพผู้เรียนที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ คุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นกรอบแนวทางให้ครูออกแบบการเรียนการสอนและการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด

ความแตกต่าง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. เป้าหมายที่ต้องการเน้นของแต่ละมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ จัดการศึกษาเพื่อคนไทยทั้งปวง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม

4. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

5. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

6. สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องและสนองตอบ ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

7. มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียน เรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

8. ตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานการศึกษา มีรายละเอียดปลีกย่อยและจุดเน้นที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่าง เช่น มาตรฐานการศึกษาชาติ **มาตรฐานที่ 1** คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มีตัวบ่งชี้ 5 ข้อ คือ 1.1 กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 1.2 ความรู้ และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม 1.3 ทักษะการเรียนรู้ และการปรับตัว 1.4 ทักษะทางสังคม 1.5 คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ส่วนในมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน **มาตรฐานที่ 1** ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีตัวบ่งชี้จำนวน 6 ข้อ คือ 1.1 มีวินัย มีความ รับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2 มีความซื่อสัตย์ สุจริต 1.3 มีความกตัญญูกตเวทิตา 1.4 มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

ความเชื่อมโยง ระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้

1. มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครอง ประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เริ่มจากภาพรวมลงไปถึงส่วนย่อย คือ

1.1 มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ซึ่งกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์เป็นภาพรวม ของประเทศ มีลักษณะร่วมกันทุกพื้นที่

1.2 มาตรฐานการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเอามาตรฐานการศึกษา ระดับชาติมาสร้างให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 มาตรฐานการศึกษาระดับโรงเรียน / ระดับสถานศึกษา เป็นการกำหนดลักษณะ ที่ต้องการในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงตามประสงค์ของโรงเรียน เน้นหลักสูตรแกนกลางและมาตรฐาน การเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

โดยมาตรฐานการศึกษาชาติมีลักษณะเป็นแนวทางหรือเป็นร่วมใหญ่เพื่อให้องค์กรหลัก นำไปใช้กำหนดพันธกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานต่อไป

2. มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทาง การศึกษา เป็นมาตรฐานที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น เพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายในรูปแบบ ลักษณะ วิธีการและภาคีที่เกี่ยวข้องและเป็นมาตรฐานที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติได้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป็น 4 ด้าน 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ โดยทุกมาตรฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาชาติ ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3. มาตรฐานการศึกษาระดับกลุ่มการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม สร้างมาจากจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง มาตรฐานการศึกษาในภาพรวมและธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้น มาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มจึงตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ผู้เรียน ที่มีสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาพรวมด้วย ซึ่งมาตรฐานการเรียนรู้เหล่านี้จะครอบคลุม ความเจริญงอกงาม ในผู้เรียน 3 ด้าน คือ

(1) มาตรฐานด้านความรู้ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะมี มาตรฐานด้านนี้ จะอธิบายถึงความรู้ ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ

(2) มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ รวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ เป็นมาตรฐานที่ผู้เรียนควรจะทำได้ เช่น ทักษะการใช้เหตุผล ซึ่งประกอบด้วยความสามารถ ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การใช้เหตุผลเชิงอุปนัยนิรนัย เป็นต้น

(3) มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เป็นมาตรฐานด้านลักษณะนิสัย ที่จะต้องพัฒนาปลูกฝังให้เกิดขึ้นในผู้เรียน

4. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและตามช่วงชั้นจะช่วยให้ผู้สอนมองเห็นสาระการเรียนรู้ (หรือเนื้อหาที่จะจัดการเรียนการสอน) และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จะให้เกิดแก่ผู้เรียน (จุดประสงค์การเรียนรู้) เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วย การเรียนรู้ ตลอดจนการออกแบบกิจกรรม การนำเอามาตรฐานสาระหลักมาวิเคราะห์ให้สัมพันธ์ กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อให้การกำหนดผลการเรียนรู้ ที่จะนำมาพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผู้เรียนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น

5. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้โดยแยกเป็นชั้นปี เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ในระดับรายวิชาหรือหน่วยสาระการเรียนรู้ จะทำให้ได้ผลการเรียนรู้ ที่สามารถสร้างเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความละเอียดและที่สำคัญที่สุดในทางปฏิบัติ ที่ครูผู้สอนจะสามารถ นำไปใช้ในการประเมินการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด

6. สถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพิ่มเติมได้ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการ และ เป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้น และยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชน รับทราบกระบวนการจัดการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการ ประชาสัมพันธ์คุณภาพการจัดการศึกษา ระบุจุดเด่น จุดควรพัฒนา เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและ สถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยกกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ ตามมาตรฐานที่กำหนด และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความคาดหวังของชุมชน

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยแบ่งได้ตามระดับของโครงสร้างการปกครองประเทศและอำนาจความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยกับมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ก่อให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการทางการศึกษาเพื่อจะได้ข้อมูลไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย